

התוכנית 'שמחת הקריאה'

פעילויות לליווי קריאה דיאלוגית-שיתופית בכיתה

תיאור הפעילות:

מילות רגש הן אוצר אמיתי! באמצעות מילות רגש אפשר לזהות ולשיים רגשות, לבטא אותם באופן מילולי ולשכלל את התקשורת הבין אישית. הפעילות מעשירה את אוצר המילים של התלמידים ומטפחת את השיח הרגשי-חברתי בכיתה על ידי כניסה אל הרובד הסמוי של הסיפור ויציאה ממנו אל העולם האישי של התלמידים.

השלב שבו מתאים לשלב את הפעילות:	נתיב הלמידה:
☐ טרום קריאה	☐ למידה רבת-חומית
☒ במהלך הקריאה	☒ שפה וספרות
☐ לאחר הקריאה	☒ חברתית-רגשית

הכנות למורים:

תפקיד המורים לאתר מראש ובמהלך הקריאה מילות רגש מפורשות – כאלה שכתובות באופן מפורש בטקסט, ומילים משתמעות – כאלה שאינן כתובות בטקסט, אך עולות בשיח הכיתתי ומתארות רגשות ותחושות של הדמויות או של הקוראים.

מהלך הפעילות:

שיח – בסיום קריאה של קטע או פרק בסיפור נשוחח עם התלמידים על הרגשות שזיהינו. נעודד את התלמידים לשיים את הרגשות של הדמויות ולהביע את הרגשות שעלו בהם בעקבות הקריאה.

לוח אוצר מילים כיתתי - נכתוב את מילות הרגש על גבי כרטיסים, נתלה את המילים על לוח כיתתי מצטבר, נוסיף פירושים ואיורים.

התוכנית 'שמחת הקריאה'

פעילויות לליווי קריאה דיאלוגית-שיתופית בכיתה

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

מניפת רגשות אישית – התלמידים יבחרו מילים מתוך לוח הרגשות הכיתתי, יעתיקו אותן על גבי **כרטיסיות**, יכתבו פירוש ו/או איור למילה ויצרפו בהדרגה את הכרטיסים למניפה. לאחר כל פרק או מספר קטעים נקדיש זמן לפעילות איתור וכתובה של מילות רגש. המניפה תשמר במקום נגיש (בתוך הקלמר או במגירה).

שימוש במניפה לפיתוח שיח רגשי - המניפה מרחיבה את אוצר המילים של התלמידים ומבססת את השימוש במילות רגש בשיח הכיתתי. המורים ינחו את התלמידים לעיין במניפה ולהביע את עצמם בעזרת מגוון המילים שאספו:

- במהלך הקריאה הדיאלוגית של הסיפור – כאשר נשוחח על אירועים משמעותיים בסיפור, על רגשות של הדמויות ועל רגשות התלמידים בעקבות הקריאה.
- בזמן שיח כיתתי – כאשר נשוחח על מצבים שמעוררים רגשות, כגון מריבה בין ילדים, יציאה לטיול והכנה למבחן.

♥ **לדוגמה:** המורים שואלים "איך הרגישה הדמות?" או "איך אתם מרגישים לקראת הטיול השנתי?" ובמקום להסתפק בתשובות המיידיות (לדוגמה שמחה, פחד, כעס), הם מעודדים את התלמידים להגיב באמצעות המילים שבמניפה לקבלת תשובות עשירות ומפורטות (לדוגמה חשש, תסכול, התלהבות ועוד).

♥ **להרחבה:** "כמה מילים על מילים - התרומה של אוצר מילים רגשי ולא רגשי ליכולת הבנת הנקרא" מאת ד"ר תמי סבג-שושן.